

Posamezna številka 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrletna 13 Din. Cene inšertatom po dogovoru

PONEDELJSKI

SLOVENEK

Uredništvo. Kopitarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 2050 in 2996. — Rokopisi se ne vračajo

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6
Poštni ček, račun. Ljubljana 15.179.
Telefon št. 2549

Svet ZN je odstavil marsejski spor z dnevnega reda

Še enkrat zaupamo Madjarom...

Madjarska intriga zavrnjena

Moralni garant madjarske obljube je postala sedaj Zveza narodov

V soboto zvečer je prišel pred svet Zveze narodov v razpravo madjarsko-jugoslovanski spor. Jugoslovanska vlada je — kot je »Slovenec« že poročal — na zelo spreten način zavrnila madjarsko intrigo, ki je hotela postaviti na glavo obsodbo, ki jo je izrekel svet Zveze narodov lani 10. decembra. Jugoslovanska vlada, ki sta jo podprli obe zaveznici Male zveze, je morala čisto jasno izjaviti, da se debate ne bo udeležila, če bi svet Zveze narodov zašel na slepo ulico, ki jo je odpirala Madjarska. Jugoslovanska spomenica je ozačje razčistila. Poročevalec, angleški minister Eden, je vzel predmet v študij ter začel razgovore z zainteresiranimi državami. Zdelo se je, da naj končni izrek sveta Zveze narodov sprejmejo vsi in soglasno. Pritisnil je na Madjarsko in ji razločil, kako nevarno igrati na to, da se izpostavlja nevarnosti, da jo bo Evropa imela za edino oviro za splošni sporazum, ki naj vendar enkrat pomiri podonavske dežele.

Madjarska se je naposled vdala. Poleg angleškega ministra sta pritisnila nanjo v istem smislu tudi Francija in Italija. Zdi se, da je italijanska beseda imela največ teže, kajti šele po dolgem razgovoru z italijanskim delegatom se je madjarski odposlanec podal k Edenu in sprejel njegov predlog, da Madjarska da ustmeno javno izjavo, da bo odslej z vsemi središči delala za tem, da se teroristične organizacije ne bodo moge več zbirati na njenem ozemlju.

Sporazum je bil dosežen. Treba je bilo sedaj samo še formalne seje, ki se je vršila zvečer. Poročevalec Eden je podal sliko o položaju. V imenu sveta Zveze narodov je izrazil simpatije jugoslovanski državi, o kateri najboljši volji se je tekom preiskave prepričal in čigar duhu miroljubnosti se mora zahvaliti, da je ta spor poravnal. Madjarski odposlanec je nato prebral izjavo madjarske vlade, kjer se obvezuje, da bo madjarska vlada v bodoče strogo nadzirala jugoslovanske emigrante. Pristavil je, da se Madjarska zaveda svoje odgovornosti v mednarodnem življenju in bo v smislu sveta Zveze narodov vse podvzela, da se v bodoče onemogoči na njenem ozemlju vsaka teroristična organizacija. Za Madjarom je nastopil še jugoslovanski delegat Fotič, ki se je zahvalil vsem za pomoč pri poravnavi tega težkega spora. Izjavo madjarskega odposlanca sprejema z zadovoljstvom in je prepričan o učinkovitosti od madjarske vlade podvzetih ukrepov proti teroristom. Končno je svet Zveze narodov soglasno sprejel sklep, s katerim je marsejski spor končno javno postavljen z dnevnega reda.

Spor je torej končan in sicer »vsled miroljubnosti Jugoslavije«, kot je to povdaril poročevalec Eden. Končan »vsled zaupanja, ki ga ima jugoslovanska vlada v obljubo Madjarske«, da bo spoštovala svoje obveznosti, kot je dejal jugoslovanski

delegat Fotič. To upanje deli z vlado brez dvoma vse jugoslovansko ljudstvo tem bolj, ker je odslej Zveza narodov sama prevzela neke vrste moralno jamstvo, da bo Madjarska svojo obljubo zvesto izpolnjevala. Jugoslavija je svojo razžalitev izročila v poravnavo Zvezi narodov. Pred Zvezo narodov je Madjarska prisegla, da bo odslej dala mir svojim sosedom. Kulturni narodi, zbrani v Zvezi narodov, torej postanejo garanti za varnost Jugoslavije pod podvigi, kot jih je doslej Madjarska dovojevala na svojem ozemlju. Le zato, ker je madjarska vlada svojo obljubo dala pred tako širokim mednarodnim kulturnim toriščem, je Jugoslavija izrazila svoj pripravljenost da pozabi, dobro vedoč in v prepričanju, da bo lahko apelirala na isto svetovno kulturno javnost, če bi se zgodilo — kar ne želimo, da bi se — da bi Madjarska svoji besedi ne ostala zvesta.

Spor, ki je nastal vsled marsejskega zločina in ki bi bil lahko silno nevaren evropskemu miru, je poravnal, ker hoče Jugoslavija še enkrat zaupati v madjarsko obljubo, predvsem pa, ker zaupa jamstvu, ki ga je dobila od sveta Zveze narodov. Sedaj želimo, da napoči boljša doba v medsebojnih odnosih, ki naj jih diktira medsebojno spoštovanje državne neodtujljivosti in iskrena vdanost mirovnemu delu, ki naj ustvari v Podonavju prijetno sožitje svobodnih in ponosnih narodov.

Kanya, madjarski zunanji minister, ki je povzročil jugoslovansko-madjarski spor in ki je sedaj v Zenevi svoji državi nakopal mednarodno ponižanje

500 let demokracije

Stockholm, 26. maja. AA. Švedska brzojavna agencija poroča: Tu se je začela svečana proslava 500-letnice švedskega parlamenta »Riksdag«. Švedski parlament svečano proslavlja dan, ko se je pred 500 leti prvič sestel v Arhovi prvi švedski stanovski parlament.

Včeraj so v narodnem muzeju otvorili svečano zgodovinsko razstavo riksdaga, jutri v ponedeljek se bodo pa vršile velike svečanosti v Arhovi, mestu, kjer se je leta 1435 sestel prvi stanovski parlament. Glavne svečanosti bodo pa v torek, 28. t. m. Proslava bo kulminirala s svečano sejo riksdaga, katere se bodo udeležili zastopniki mnogih parlamentov. Njihove odposlance bosta osebno sprejela predsednika obeh zbornic švedskega parlamenta. Popoldne bo svečano cerkveno opravilo v parlamentarni cerkvi; prisostvovali mu bodo kralj, člani kraljevskega doma in mnogoštevilne delegacije švedskega, danskega, norveškega in islandskega parlamenta.

Odbor za proslavo je izdal monumentalno delo o zgodovini švedskega parlamenta. Norveški parlament je poslal švedskemu lepa darila, med njimi tudi umetniške zlate spominke kolajne. Po eno izmed njih bosta dobila tudi predsednika obeh zbornic.

Italija hoče protektorat nad Abesinijo

Pariz, 25. maja. AA. Iz poročil iz New Yorka se vidi, da priobčujejo Hearstovi listi brzojavke iz raznih virov, ki trde, da zahteva Italija nad Abesinijo podoben protektorat, kakor ga imata Francija nad Marokom in Anglija nad Egiptom. Ti listi trde, da je Italija to svojo zahtevo že sporočila diplomatskim potom francoski in angleški vladi. Londonski dopisnik Hearstovih listov pravi, da mislijo v angleških in francoskih uradnih krogih da hoče Italija v zaščito svojih kolonij stopiti tudi v vojno zoper Abesinijo.

Nocojšnji »Journal des Débats«, ki priobčuje to poročilo iz New Yorka, pripominja: Jasnno je, da si Italija želi v Abesiniji nadvlade. Vendar se pa zdi precej neverjetno, da bi bila uradno formulirana gor omenjene zahteve, ker bi s tem prišla v očitno protislovje z nastopom, ki ga je zavzela včeraj v Zenevi, ko je sprejela načrt resolucije, ki ga je svet DN izglasoval preteklo noč.

Vojna v Južni Ameriki

Pariz, 26. maja. AA. Iz Asunciona poročajo: Paragvajsko vrhovno poveljstvo javlja, da so Paragvajci na reki Cuevo potokli neko bolivijsko pehotno brigado in neki konjeniški polk. V odseku Peuzanti so Paragvajci po ogorčenih bojih zavzeli sovražne postojanke in zajeli mnogo Bolivijcev.

Kosilo pri knezu namestniku

Belgrad, 26. maja. AA. Nj. kr. Vis. knez-namestnik je danes priredil v svoji vili kosilo na čast admiralu Mougetu in članom njegovega štaba. Na kosilu sta bila tudi minister za vojsko in mornarico general Peter Živković in francoski poslanik na našem dvoru grof Dampierre.

Mouget pri kraljici Mariji

Belgrad, 26. maja. AA. Nj. Vel. kraljica Marija je danes popoldne sprejela v avdienci francoskega admiralu Mougeta.

Belgrad, 26. maja. AA. Danes ob 14.40 je odpotoval oddelk francoske mornarice, ki se je udeležil svečanosti v Belgradu.

Francosko - jugoslovanski prazniki v Belgradu

Prestolnica pozdravlja admirala Mougeta in njegove mornarje

Belgrad, 26. maja. AA. Davi ob 8.15 so na svečan način zasidli hrast Louisa Barthouja na Kalemekdanu. Ze pred začetkom svečanosti je velika množica ljudi preplavila okoliški prostor, da vidi svečanost in porabi priliko, da manifestira svojo zvestobo do prijateljstva med Francijo in Jugoslavijo. Na častni tribuni so zavzeli mesto admiral Mouget, odposlanec Nj. Vel. kralja Petra II., polkovnik Radivoje Popović, zastopnik kralj. vlade, francoski poslanik na našem dvoru grof Dampierre, pomočnik ministra za vojsko in mornarico general Petrovič in generala Perić in Tomić, ostali del tribune pa so zasedli mnogi odličniki, med njimi zelo mnogo dam. Okoli svečanega prostora se je zvrstila šolska deca iz belgrajskih šol. Admiral Mouget je nato pregledal jugoslovansko in francosko mornarico s svojim spremstvom, jugoslovanska godba pa je zasvirla marseljezo.

Po pozdravnem govoru belgrajškega župana sta francoski poslanik grof Dampierre in predsednik občine lili pristopila k hrastu in vrgla prve grude prsti z lopatami, okrašenimi z jugoslovansko in francosko trobojnico. Godba je zasvirla francosko himno, ki so jo vsi zbrani gostje navdušeno aklimirali. Potem se je zahvalil francoski poslanik grof Dampierre v lepem govoru.

Godba je zasvirla jugoslovansko himno, zbrane množice so pa navdušeno vzklikale in pozdravljale drage francoske goste. Vzklikanje se še dolgo ni pomirilo, ko so se častni gostje že odpravljali z avtomobil na dvor.

Po svečanosti na Kalemekdanu je prišel na dvor odelk francoske vojne mornarice z godbo. Pred dvorom je že stala častna četa kraljeve garde z zastavo in godbo. Obe četi sta se ustopili čelno druga proti drugi in si izkazali čast. Kmalu po desetih sta prišla francoski poslanik na našem dvoru grof Dampierre in admiral Mouget v svečani uniformi z odlikovanji v spremstvu svojega štaba in drugega spremstva. Tedaj je pristopil Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle, oblečen v uniformo polkovnika konjeniškega polka kraljevske garde z lentno legije časti. Francoski poslanik mu je predstavil admirala Mougeta, s katerim se je Nj. kr. Vis. knez Pavle prisrečno rokoval, nato pa v spremstvu admirala Mougeta pristopil k častniškemu štabu admiralu, ki mu ga je predstavil admiral sam. Nj. kr. Vis. knez-namestnik se je pomudil v krajšem razgovoru z vsakim izmed zbranih gospodov. Nato je častna četa francoske mornarice izkazala posebno čast Nj. Vis. knezu-namestniku, potem pa je zaigrala jugoslovansko himno.

Nato je Nj. Vis. knez-namestnik sprejel admiralu Mougeta in francoskega poslanika v avdienci.

Avdijenca je trajala 10 minut. Nj. kr. Vis. knez-namestnik se je ljubeznjivo razgovarjal z zastopniki vojne mornarice. Ko je Nj. kr. Vis. knez-namestnik odhajal iz starega dvora, mu je francoska vojna mornarica izkazala čast s trobljenjem. Svečanost se je zaključila s sviranjem jugoslovanske in francoske himne.

Danes popoldne so delegati francoske vojne mornarice z admiralom Mougetom na čelu položili svečano na spomenik branilcev Belgrada venec. Nato so priredili pretresljivo spominsko svečanost na francoskem vojaškem pokopališču v Belgradu.

Podonavska konferenca odložena

Mnogo vprašanj je treba razčistiti, predno bodo zrela

Zeneva, 26. maja. SE. Podonavsko vprašanje je igralo pri zasedanju sveta Zveze narodov veliko vlogo v zakulisju. Kakor hitro je prišel Titulescu iz Pariza, se je naenkrat pojavila organična zveza med abesinskim sporom in med idejo podonavskega pakta. Kakor znano, bi tvorili del podonavskega sporazuma dvostranski pakti vojaškega značaja med Italijo in Avstrijo, Italijo in Češkoslovasko, Italijo in Jugoslavijo, namenjeni zaščiti avstrijske neodvisnosti. Titulescu pa je kot predsednik Male zveze debato razširil, ko je pokazal na dejstvo, da bi države Male zveze ne mogle podpisovati nobenih vojaških paktov z Italijo, če bi ta bila zapletena v vojno z Abesinijo. Podonavski pakt v celoti naj bi služil varstvu mira. Tudi vojaški pakti, ki naj bi tvorili bistven del podonavskega pakta, naj bi služili le izključno miru. Države, ki bi jih podpisale, bi s tem pristopile v blok miroljubnih držav. Mala zveza bi ne mogla najti možnosti, da podpisuje mirovne zveze z državami, ki je na drugem polju zapletena v vojno in to v trenutku, ko posredovalne možnosti za mirno poravnavo spora pri Zvezi narodov še niso izčrpane. Na drugi strani bi bili vojaški pakti z državami, ki mora voditi vojno, manj vredni in bi preveč enostransko obremenjevali Malo zvezo, dočim bi bile italijanske vojaške sile vezane na druge fronte, kot je Avstrija.

Poleg tega načelnega vprašanja je Titulescu sprožil v imenu Male zveze še nekaj drugih pizisplekov, ki jih je treba razjasniti, predno se začnejo meritorna pogajanja za sklenitev podonavskega pakta. Francosko-ruski pakt je podpisan. Ta predpogoj je torej ureden. Mad-

žarski revizionizem je kolikor toliko zajezen s sklepom Zveze narodov v marsejskem sporu. Toda nejasno je še ostalo vprašanje Habsburžanov, nadalje je treba nekaj pojasniti o alban-skem vprašanju in končno je potreben še garancijski pakt, ki naj zavaruje nedotakljivost meja turške države. Ta program Male zveze je znan. V tem pogledu je bil naprošen francoski zunanji minister, da posreduje med obeh skupinam. Laval je predlagal, naj se čim prej sestane svet Male zveze, da jasno formulira svoje stališče, in da Italija pove državam Male zveze in Balkanskega sporazuma, kako daleč je pripravljena iti v svojih koncesijah. Ko bosta obadva programa znana, potem nastane naloga, da se iz obeh napravi pametna sinteza, ki naj bi bil — podonavski pakt. Predpriprave za delo take širine pa bodo trajale še dolgo. Zato ni čudno, če je Mussolini smatral za potrebno izjaviti v svojem govoru, da bo podonavsko konferenco odložil na mesec avgust, ker obstoja več upanja, da se bo do takrat mogla sestati z uspehom.

„Neizmerno zlo za človeštvo“

Sv. Oče o nemškem novem poganstvu

Vatikansko mesto, 26. maja. SE. Sv. oče je sprejel odposlanstvo 450 udeležencev kongresa bolnišnice in je pri tej priliki zelo ostro napadel nemški zakon o sterilizaciji. »Takšni zakoni bodo postali največje zlo za človeštvo, ako se pravčasno ne ukinejo. Občudujem napredek kirurgije in sploh medicinske vede. Zahvaljujem se vam, da ste vprašanje sterilizacije postavili z dnevnega reda. V Nemčiji, kjer je

uveljavljen zakon o sterilizaciji, živi še mnogo, mnogo zvestih sinov katoliške Cerkve. Toda, če se bo poganstvo, ki se je pojavilo v Nemčiji, še dalje razširjalo in ogrožalo še druge dežele, potem bo iz tega izšlo mnogo gorja za vse človeštvo.« Sv. oče je dodal, da je stališče Cerkve jasno označeno v njegovi okrožnici o krščanski družini.

Krščanske cerkve Zvezi narodov

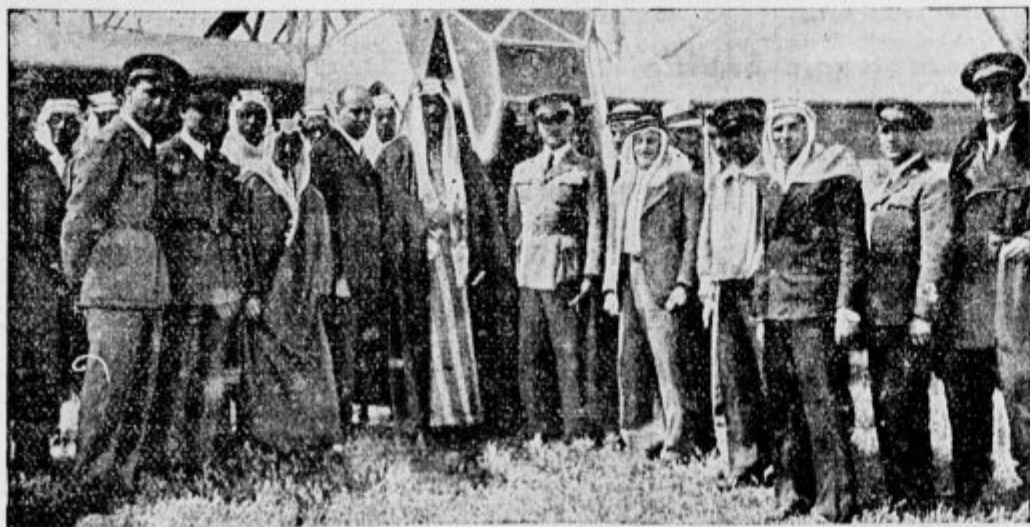
Ustavite protiverska preganjanja po državah, ki so vaše članice

Zeneva, 26. maja. TG. Svetovno časopisje le mimogrede omenja ganljiv priziv predstavnikov vseh krščanskih cerkva (za katoličane je podpisal priziv generalni vikar zenevske škofije Petit) na Zvezo narodov proti preganjanju krščanskih ver v sovjetski Rusiji.

»Številni dokazi iz najnovejše dobe pričajo, da sovjetska vlada izvaja sistematično preganjanje vsakega verstva v sovjetski republiki. Sovjetski list »Brezbožnik« je to tudi priznal, ko je lani v oktobru napisal, »da je preganjanje vere načrten program sovjetske vlade.« Sovjeti »morajo verne iztrgati in ne smejo prej odnehati v svoji brezkompromisni borbi, dokler da ne zmagajo«. List piše tudi, »da je sovjetska država prva v svetovni zgodovini, ki je napovedala brezsumiljeno vojno vsaki veri.«

Podpisniki spomenice izjavljajo dalje: »Ko je bilo lani postavljeno vprašanje, če naj

Rusija vstopi v zbor Zveze narodov, so se dvignili poskusi, da bi države članice Zveze narodov sovjetom stavile kot predpogoj za vstop v Zvezo narodov takojšnjo ukinitve protiverske gonje v Rusiji in vrnitev svobode božje besede. Vsi ti poskusi so bili zaman. Danes je sovjetska Rusija članica Zveze narodov, v kateri se nabaja še ena država članica, kjer krščanstvo tudi krhavo preganjajo, — Mehika. Krščanske cerkve ne morejo gledati, da članice Zveze narodov mirno na svojih ozemljih preganjajo krščanstvo in vere sploh, ne da bi protestirale proti takemu početju. Zveza narodov, če hoče biti to, kar bi bila rada in bi morala biti mora doseči vsaj to, da se bodo v mednarodnem življenju spoštovale temeljne in najbolj svete pravice vsakega posameznika. Dosežite torej vsaj to, da bo krščanstvo imelo enkrat mir v državah, ki je bila sprejeta v zbor kulturnih držav.«

Dedni princ iz Hedžasa, sin kralja Ibn Sauda, se mudi te dni v Rimu, kjer ga naša slika kaže, ko si ogleduje rimsko letališče

Kongres časnikarjev

Ljubljana, 26. maja.

Kar obstoji naša država, je bilo danes trejitič, da je Ljubljana sprejela predstavnike vsega jugoslovanskega časnikarstva. Današnji zbor jugoslovanskega časnikarstva združenja pa se je še posebno prijetno razlikoval od dosedanjih državnih zborovanj časnikarjev: potekel je namreč v popolni slogi in skoraj brez razburljivih diskusij, ker je pač vse zborovalce vezala ena misel, namreč, kako mimo vseh dnevnih vprašanj povezati enotnost časnikarskega stanu in mu uveljaviti čim večjo veljavnost v skupnosti stanov in družabnih slojev Jugoslavije. Dosedanja zborovanja jugoslovanskega časnikarskega združenja so navadno potekala med veliko razboritostjo, današnje pa je bilo povsem v znamenju stanovske sloge in vzajemnosti. Tudi mala diskusija je bila posvečena izključno stanovski koristi.

Ljubljana je časnikarje dostojno sprejela. Ze v soboto so bili srbski in hrvaški časnikarji deležni splošne pozornosti, danes pa jim je mestni magistrat v čast razobesil na svojem poslopju zastavo. Po zaslugi znanega prijatelja našega stanu podžupan prof. Jarca sta tujsko-prometna zveza in mestna občina razdelili dopolodne med srbske in hrvaške udeležence zborovanja mnogo propagandnih tiskovin za Ljubljano in Slovenijo. Posebno so zborovalcem ugajali vezani letniki »Kronike« in pa albumi Zveze za tujski promet. Marsikateri časnikar je izjavil, da so to zanj prvi izvirni viri, iz katerih more spoznati lepoto Slovenije.

Na zborovanju, ki je bilo danes ob 10 dopoldne v magistratni dvorani, so bili navzoči številni časnikarji, med temi so bile posamezne sekcije zastopane: Belgrad po 17 članov, Zagreb po 5, Sarajevo po 2, Novi Sad po 6 in Ljubljana po 9.

Zborovanje je otvoril dosedajni predsednik tov. Kuzmič iz Belgrada, ki je pozdravil zastopnika glavnega načelnika dr. Vončina, zastopnika škola kanonika Volca, zastopnika divizijskega poveljnika polkovnika Josipa Miljkovića, rektorja dr. Samca in zastopnika mestne občine podžupana prof. Jarca.

S primernimi besedami se je spomnil smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra, pokrovitelja našega stanu, katerega spomin so zborovalci počastili stoje z enominutnim molkom, obenem pa so zborovalci vzdiknili novemu kralju Nj. Vel. Petru II. Soglasno so bile sprejete razne brzojavke, kakor udanostna Ni. Vis. knezu namestniku Pavlu, pozdravna min. predsedniku Jevtiću itd.

Predsednik je dalje poročal o raznih posredovanjih pri vladi, zlasti o razgovorih s finančnim ministrom dr. Stojadinovićem zaradi pokojninskega zavarovanja časnikarjev. Minister je obljubil časnikarjem vso pomoč.

Tajnik tov. Milenković iz Belgrada je poročal, da je delegacija časnikarjev obiskala Oplenac. V nadaljnjem poročilu je naglašal dvoje vprašanj, ki sta za naš član važni: socialno zavarovanje (v katero je vstelo tudi pokojninsko zavarovanje) in pa vprašanje zaštite naslova časnikar ali novinar. Ti dve vprašanji pa sta na žalost ostali tam, kjer ju je pustil prejšnji sarajevski kongres, to je na mrtvi točki. Tajnik je poročal tudi o delu za uresničenje zagrebske resolucije, naj se vsi časnikarji v državi pokojninsko zavarujejo pri ljubljanskem Pokojninskem zavodu (dosedaj so zavarovani samo slovenski in dalmatinski časnikarji). Dalje je tajnik poročal, da poklicni časnikarji nimajo ničesar skupnega s takozvanimi »časnikarji« od »Združenja stručne štampe« ter da se dosedaj ni pripetil niti en primer, da bi kak član prestopil iz naše organizacije v to novo društvo. To društvo si sicer prizadeva, da bi svojim članom prekrbilo razne pravice, toda naše društvo bo poskrbelo, da bodo pravice poklicnih časnikarjev zavarovane. Tajnik je govoril še o raznih juridičnih ovirah, ki onemogočajo kvalitetni razvoj našega časopisja ter je poudaril zahtevo vsega jugoslovanskega časnikarstva po reformi našega tiskovnega prava.

Razmeroma ugodno poročilo je podal blagajnik tov. Dragičević (Belgrad). Za nadzorni odbor je predlagal razrešnico odboru tov. Sava Medenica (Novi Sad), za verifikacijski odbor pa tov. Kostić (Belgrad). Vsa poročila so bila sprejeta v popolnem soglasju.

Zivahna, a vendar dostojna debata se je razvila o socialnem položaju naših časnikarjev. Razni govorniki kakor Lavicki iz Zagreba, Kuzmič, Milenković (Belgrad), Sporčić (Zagreb), dr. Berce (Ljubljana) in drugi, so naglašali, da mora v društvu obveljati čisti profesionalizem, to je, da smejo v nem odločati samo zares poklicni časnikarji, da je treba razčistiti odnose med časnikarji in lastništvi listov, in da je potrebno točno omejiti pojem poklicnega časnikarstva. Vsi ti praktični predlogi so bili sprejeti s soglasnim odobrovanjem.

Končno je bilo ugotovljeno število poklicnih časnikarjev v državi: ljubljanska sekcija ima 79

rednih in 15 pripravnih časnikarjev, belgrajska 163 rednih in 43 pripravnih, zagrebska 137 rednih in 52 pripravnih, sarajevska 18 rednih in 15 pripravnih, novosadska pa 39 rednih in 17 pripravnih, skupno je v vsej državi organiziranih in poklicnih časnikarjev: 436 rednih in 142 pripravnih.

Tajnik Milenković je nato prečital naslednjo resolucijo:

1. Akcija za pokojninsko zavarovanje naj se z ozirom na važnost časnikarskega dela v javnem življenju vodi v smislu soudeležbe države in časopisnih podjetij kot glavnih koristnikov časnikarskega dela.

2. V praksi se je pokazalo, da ima dosedanja uredba o časnikarjih polno pomanjkljivosti in nejasnosti; pooblašča se osrednja uprava, da načne potrebne korake pri odločilnih činiteljih za spremembo in izpolnitve te uredbe.

3. Sedanja oblast nad časopisjem (sadašnji režim štampe) otežuje njegov razvoj in napredek, s čimer je najbolj prizadet časnikarski stan. Zato se kraljevska vlada naproša, naj to stanje napravi znošno. Prav tako se naproša kraljevska vlada, da spremeni zakon o tisku, ki mora biti edini normalni časopisja.

4. Sedanje previsoke takse na časopisne oglasne neznosno obremenjujejo časnikarska podjetja in s tem slabšajo že tako težak položaj časnikarskega stanu in se zato kraljevska vlada naproša, naj te takse ukine, to tembolji, ker država do njih nima nobene fiskalne koristi, ker je zaradi teh takse padlo oglaševanje na najmanjšo mero.

5. Glavno letno zborovanje nalaga osrednji upravi dolžnost, da pri pristojnih oblasteh stori vse korake proti obstoju drugih časnikarskih organizacij razen JNU.

Uprava pokojninskega fonda se ni mogla kon-

Težnje in zahteve naših sadjarjev

Občni zbor Sadjarskega in vrtnarskega društva

Celje, 26. maja.

Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani je imelo danes v Celju redno letno skupščino. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik g. Humek, ki je podal nekaj opazk o nalogah društva v bodočnosti. Društvo kljub raznim neprilikam zadnjih let (slaba letina, ponesrečena trgovina) napreduje, stveilo podružnic je v novem letu naraslo za 22. Predsednik je izrekel zahvalo predvsem posameznim osebnostim v občinah in učiteljsstvu, ki imajo za pospeševanje sadjarstva največ zaslug. Kakor doslej bo tudi v bodoče morala biti posvečena prva skrb sadjni in vrtnarski produkciji in sicer glede pogojenja sadnih vrst in v zatiranju sadnih škodljivcev. Prav posebno bo treba vzeti v pretrës precepjanje sadnega drevja. Gmotni uspeh sadjarstva je odvisen od sadje trgovine, obratno pa daje uspeh v trgovini sadjarjem novega impulza, da izboljšajo produkcijo. Začeti bo treba akcijo za ustvaritev sadnih zbiralnic in skladišč v posameznih centrih. Glede vrtnarstva društven delokrog ni tako obširen, vendar bo društvo z vsemi močmi podpiralo vse pango vrtnarstva.

Zborovalce so nato pozdravili mestni župan dr. Gorican, načelnik ing. Zidanšek, okrajni načelnik dr. Vidmar in poslanec Pevec.

Iz obširnega tajniškega poročila o delovanju društva v pretekli poslovni dobi, ki ga je podal tajnik Skulj, posnemamo:

Društvo šteje 8105 članov, 525 več kot prejšnje leto. Podružnic je bilo 202 s 6612 člani, drugi so bili direktni člani pri centrih. Od zadnje skupščine je priraslo 18 novih podružnic s 719 člani. Podružnice se lahko poslužijo pravic § 54 zakona o pospeševanju kmetijstva in imenujejo v okrajne kmetijske odbore svoje zastopnike s posvetovalnim glasom. Predavanj je bilo 299, tečajev 54. Podružnicnih drevesnic je 53. Podružnice so prejele od banovine, okr. kmet. odborov in občin 57.508 Din podpor, za 23.000 Din več kakor prejšnje leto. Zelo zadovoljivo se razvija tudi društveno glasilo, ki se tiska v 10.000 izvodih.

Plagajniško poročilo izkazuje 228.643,61 Din dohodkov in 185.639,08 Din izdatkov, Proračun za tekoče poslovno leto predvideva 222.811,75 Din dohodkov in prav toliko izdatkov.

V imenu preglednikov je poročal g. Gaber, ki je predlagal celokupnemu odboru absolutorij, blagajniku in tajniku z zahvalo.

Za pregledovalca računov sta bila ponovno izvoljena gg. Drenik in Gaber.

Nato se je vnela daljša debata o proračunu in društvenem glasilu, v katero so posegli razni govorniki.

valni avto ga je prepeljal v bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili le lažje poškodbe. Niti reševalci niti v bolnišnici niso mogli ugotoviti, kaj je fantu ime, ker je fant nem in gluha, pa tudi pisati ne zna. Odpustili so ga iz bolnišnice, toda še sedaj ne vedo niti reševalci niti bolnišnica, koga so imeli v oskrbi.

Padee s kolesa. V Šiški, v Kavčičevi ulici, je padla s kolesa delavka Sofija Tomljanović, stanujoča v Novih Jaršah. Zlomila si je nogo. Reševalni avto jo je prepeljal v bolnišnico.

Občni zbor stavbene zadruge »Akademijski dom« bo v ponedeljek, 3. junija ob četrta na 7 v prostorih Akademskega doma. V slučaju nezadostne udeležbe se bo občni zbor vršil pol ure kasneje ob vsaki udeležbi. — Odbor.

Celje

Umril je v celjski bolnišnici v soboto 25. maja zvečer kapucin p. Stanislav Rebec, kranjski rojak, star 74 let. Dolga leta je deloval kot misionar in kot lektor bogoslovja v Smirni v Mali Aziji. Je govoril več jezikov. Po vojski je prišel v Celje. Tu se je posebno odlikoval kot gorec bolniških duhovnikov; vse ga je rado imelo v bolnišnici. Bil je pa tudi zelo priljubljen spovednik. Bog mu bodi plačnik v nebesih! Pogreb bo jutri ob štirih popoldne.

Umril je v nedeljo g. Stern Jože, 62 letni skladnik drž. žel. v p., Prešernova ulica 22. Naj počiva v miru!

Članom »Celjskega Zvona«. Pevska vaja danes zvečer zaradi gostovanja ljubljanske drame odpade. Pevska vaja bo jutri v terek po šmarnicah.

Zborovanje tiskarniških faktorjev. V restavracijskih prostorih Narodnega doma so zborovali v nedeljo tiskarniški faktorji Jugoslavije. Na zborovanju so bila podana običajna društvena poročila. Razpravljalo se je tudi o raznih stanovskih zadevah.

Sestanek lahkoatletov. Danes (ponedeljek) ob 8 zvečer bo sestanek klubskih delegatov radi ustanovitve stalnega medklubškega odbora. Pride naj tudi g. Urbančič.

stituirati in zato glavno zborovanje pooblašča osrednjo upravo, da upravlja z njenim premoženjem, kakor je do sedaj.

Tov. Seunig je še poročal o novem pravilniku za telefonske razgovore, ki bo uveljavljen 1. julia in ki obučeno zadene poklicne časnikarje in časopisna podjetja. Podraže se časnikarjem zasebni telefoni, časnikarski razgovori z uredništvu, uredništvu se podraže tarife ob najbolj važnih urah. Predlagal je apel na prometnega ministra, naj se ne kratijo dosedanje časnikarske pravice.

Tov. Prunk je nato predlagal, naj se izvoli za novega predsednika (po vrsti pride letos za predsednika Zagrebčan) tov. Slavo Jutriša, direktor »Novosti« iz Zagreba, kar je bilo z aklamacijo sprejeto. Odbor se je nato konstituiral naslednje: 1. podpredsednik Andra Milosavljević iz Belgrada, 2. podpredsednik Stanko Virant iz Ljubljane, tajnik Vlada Milenković in člačajnik Oton Krstanović, oba iz Belgrada.

Ob 2 popoldne je bilo skupno kosilo v unionski restavraciji. Na čast staremu prijatelju časnikarjev in sedanjemu unionskemu restavratu g. Petru Sterku moramo priznati, da so bili tako naši gostje, kakor smo bili tudi domači časnikarji z njegovo postrežbo prav zadovoljni. Unionska kuhinja in klet sta se pred zastopniki tiska imenito izkazali. V imenu Slovenije oz. dravske banovine je pozdravil hrvaške in srbske časnikarje načelnik banke uprave g. dr. Vončina. Posebno simpatičen govor pa je imel g. podžupan prof. Jarc v imenu mestne občine, ki je naglašal naklonjenost občine do časnikarjev, zlasti pa njeno podporo bodočemu časnikarskemu domu v Ljubljani, ki ga pričemo letos graditi, ter vabil vse časnikarje še enkrat v Ljubljano na slovesnost, ko bo časnikarski dom blagoslovljen. G. podžupan Jarc je bil deležen splošnega odobrovanja vseh zbranih časnikarjev. Več napitnic so izrekli tudi številni govorniki iz našega stanu. Po skupnem kosilu so gostje časnikarji imeli razne majhne izlete v bližnjo okolico Ljubljane. Vsekakor so naši stanovski tovariši odnesli iz Ljubljane dobre vtise.

Nevaren požar na Sušaku

Sušak, 26. maja.

Danes popoldne ob 2 je nenadoma izbruhnil na Delti (sušaskem pristanišču) velik požar. V trenutku je bilo v ognju veliko leseno skladišče, pokrito s katranasto lepenko, lasti tvrdke Rak Pavlovič. Požar se je silno nevarno širil v smeri proti hotelu Continental, tako da so se pojavili glasovi, da bo ves Sušak pogorel. Sreča v nesreči je bila, da je bilo vreme neobičajno mirno in da ni bilo nobenega vetra. V silnem ognju je gorela hrastovina in bukovina omenjene tvrdke. Ogenj pa se je razširil tudi na skladišče tvrdke Ružička. Čez nekaj minut so prihiteli na pomoč sušaski prostovoljni gasilci s petimi motornimi brizgalnicami. Na pomoč pa so prišli tudi Italijani z Reke z dvema motorkama, vendar pa je njihovo pomoč sušaski poveljniki gasilcev odklonili. Položaj se sicer zboljšuje, vendar pa do poznega popoldneva še vedno gori. Ako ne bo vetra, je upati, da bo požar do večera že pogasjen. Tvrdki Rak Pavlovič je zgorelo okoli 3000 kubnih metrov, tvrdki Ružički pa okoli 1500 kubnih metrov trdega lesa in nekaj tramovja. Škoda je velika.

Strogo kaznovana lahkomiselnost

Celje, 26. maja.

Pred malim senatom celjskega okrožnega sodišča sta bila zaradi lahkomiselnosti zelo strogo obsojena 27 letni steklar Majes Franc in 22 letni sedlarski pomočnik Vizonšek Adolf. Dne 24. marca letos sta se vračala v družbi Majesove žene iz Radeč v Sirje pri Zidanem mostu. Nad občinsko cesto, ki vodi iz Zidanega mosta v Sirje, sta z brega valila po sirmem pobočju 20—200 kg težke skale preko obč. in banovinske ceste ter preko železniske proge. Ena tako okrog 200 kg težka skala je obšla na progi med tračnicama in le sreča je, da je bila pravočasno odstranjena, ker je že četrt ure po izvršenem dejanju vozil mimo vlak. Na občinski cesti je pa ostalo 25—30 takih skal. Obsojena sta bila vsak na 1 leto in 6 mesecev robije in izgube častnih pravic za dve leti, ker sta ogražala občo varnost ljudi in imovine. Oba sta se izgovarjala, da sta storila dejanje v pijanosti.

Nova konferenca

London, 26. maja. c. Današnji »Sunday Express« objavlja zelo oster članek lorda Snowdena, v katerem ta zahteva, da se mora sestati mednarodna mirovna konferenca, ki naj obravnava zadnje Hitlerjeve predloge. Lord Snowden zahteva, da mora Anglija sklicati to konferenco.

Washington, 26. maja. AA. »New York Times« poroča, da bodo po zanesljivih vesteh Združene države v kratkem predlagale sklicanje nove gospodarske konference vseh zainteresiranih držav zaradi dogovora o načelnih osnovah sporazuma o stabilizaciji razmerja med glavnimi svetovnimi valutami in o znižanju carinskih tarif. List pravi, da se bo te konference udeležilo kar najmanjše število delegatov. Ameriški strokovnjaki mislijo, da je svetovna gospodarska konferenca v Londonu propadla v glavnem samo zaradi pretirano veliko udeležbe delegatov.

Nemčija išče Italijo

Pariz, 26. maja. c. Današnji »Oeuvre« objavlja zelo zanimivo vest iz Rima. Včeraj je obiskal Mussolinija nemški veleposlanik v Rimu von Hassel in mu v imenu Hitlerjem stavil nove predloge za rešitev avstrijskega vprašanja. Hitler obljublja Italiji, da bo nova narodno-socialistična vlada na Dunaju, ki bi morala prevzeti oblast, ker predstavlja večino v Avstriji, demilitarizirala svo mejo med Avstrijo in Italijo. Niti na nemski niti na italijanski strani še niso potrdili te vesti.

Pariz, 26. maja. c. Današnji kongres francoskih sindikalnih organizacij je sklenil, da bo izval splošno stavko, če bo parlament izglasoval zahtevana poblastila Flandin.

Ženeva, 26. maja. c. Ob zaključku zasedanja sveta ZN je kitaj. delegacija vložila predlog, po katerem zahteva, da se ji prizna stalno mesto v Zvezi narodov. Predlog je odložen na prihodne zasedanje.

Novo protijetično društvo v Ljubljani

Ljubljana, 26. maja.

Smuč je bil v magistratni dvorani ob polni udeležbi ustanovitvene obne zbor krajevne organizacije Protijetičnega društva (v Ljubljani je bila do sedaj samo narodna Protijetična zveza). Med drugimi so se zborovanja udeležili tudi podžupan prof. Jarc, okrajni glavar Zidanščič, ravatelj bolnišnice dr. Kabanec in ravatelj OUZD dr. Bohinjec, kot-zastopnik žel. žele. blagajne dr. Tičar, dr. Prodan in drugi poslopajni borci. Zborovanje je otvoril dr. Mla, ki je razdelil naloge nove krajevne lige in opasal dosedanje zasluge Narodne lige za Ljubljano ter pohvalno omenjal dispanzer OUZD in drugih činiteljev. (Osklatoval je le, da kažejo okoliške občine malo zanimanja za dispanzer, ko vendar okoliški bolniki zahtevajo pri njem velike ugodnosti. Potrebno bo zato zainteresirati okoliške župane.

Sklenjen je bilo, da nova krajevna liga osnuje predvsem štiri sekcije: socialna, sekcija za upravo dispanzerja, sekcija za gozdno šolo, ki naj bi se osnovala najbrž na Golovcu, in sekcija za protijetično bolnišnico v Ljubljani.

Izvoljen je bil nato odbor lige. Za predsednika je bil izvoljen ljubljanski župan dr. Ravnihar, za podpredsednika okrajni glavar Zidanščič, 1. tajnik dr. Mis, 2. tajnik Sedeu, blagajnik dr. Debeljak, odborniki pa: Kosem, Rupnik, Grum, dr. Fon, dr. Čiber, dr. Prodan, arh. Lenarčič, dr. Punlarjeva, Smersu, Lazar, Reje ter večje število samarjanov in samarjank. Nova liga samozavestno stopa v življenje z velikim upanjem na uspehe pri tako potrebni borbi proti jetiki.

Ljubljanska kronika

Ljubljana, 26. maja.

Nesreča gluhonemca. Davi okoli 8 je tramvaj udril ared stolnico nekega mladega fanta. Reše-

Zadnja poročila

BSK:Primorje 4:0 (3:0)

Belgrad, 26. maja. Za prvenstveno tekmo med BSK in Primorjem je vladalo veliko zanimanje radi predvčerašnjega uspeha Primorja proti Jugoslaviji. Na igrišče je prišlo veliko število gledalcev. Računa se, da je bilo nad 8 tisoč ljudi. Primorje je nastopilo v postavi: Logar, Jug, Bertonec, I. Kukanja, Boncelj, Sašelj, Jančič, Pupo, Franci, Uršič. BSK je nastopil kompletno brez Brančana. Na primorskem moštvi se je videlo, da je imelo predvčerašnjo tekmo še v nogah. Zato ni moglo priti v okom sijano razigrano BSK-ovcem in ni nudilo sttega odpora, kakor bi ga jim verjetno nudilo.

V prvih 30 minutah je bil BSK v vodilni vlogi in je stalno ogražal primorjanski gol. V sedmi minuti Kukanja z roko porine žogo v kornar v kazenskem prostoru, nakar sodnik diktira nezazlužno 11-metrovko. Šurdonja se pripravi in močno strelja v desno prečko. Žoga se odbije na polje. V naslednji minuti BSK zo-

pet napada. Božović poda Glišoviču žogo in ta zabije z volleyem neubranljiv gol.

Drugi gol zabije Moša. V 38. minuti zopet gneča pred Primorjskim golom. Žoga se odbija od noge do noge, z glavo odbito žogo zabije Vujašinović trejatič v gol.

V drugem polčasu igra Primorje v močnem protivetru in proti solcu. To je tudi pretežno vzrok neugodnemu rezultatu. Polje je ostalo odprto do 20. minute. BSK prevzame vodstvo in stalno pritiska na Primorjanska vrata. V 40. minuti izgubi Primorje situacijo in v 41. minuti pošlje Božović žogo neubranljivo v levi kot.

Igra je bila fair. V Primorjskem moštvi se je videlo, da manjka Bertonec II.

RACING: JUGOSLAVIJA 1:0

Igra je bila fair. Racing je pokazal odlični igro. Žoga je bila čisto zgolj v območju Racinga, tako da se je igralci Jugoslavije niti dotaknili niso.

Drobne vesti

Belgrad, 26. maja. m. Minister za vojsko in mornarico je podpisal pravilnik o letalskih tekmah za pokal Nj. Vel. kralja Petra II.

Belgrad, 26. maja. m. V Belgrad je prispel novi polj. poslanik Roman Kazimir Dembecki.

Washington, 26. maja. c. Državni tajnik Hull in švedski poslanik sta včeraj podpisala med švedsko in Ameriko sklenjeno trgovinsko pogodbo. Ta trgovinska pogodba je zasnovana na načelu, da je treba med Švedsko in Ameriko odpraviti carinske meje.

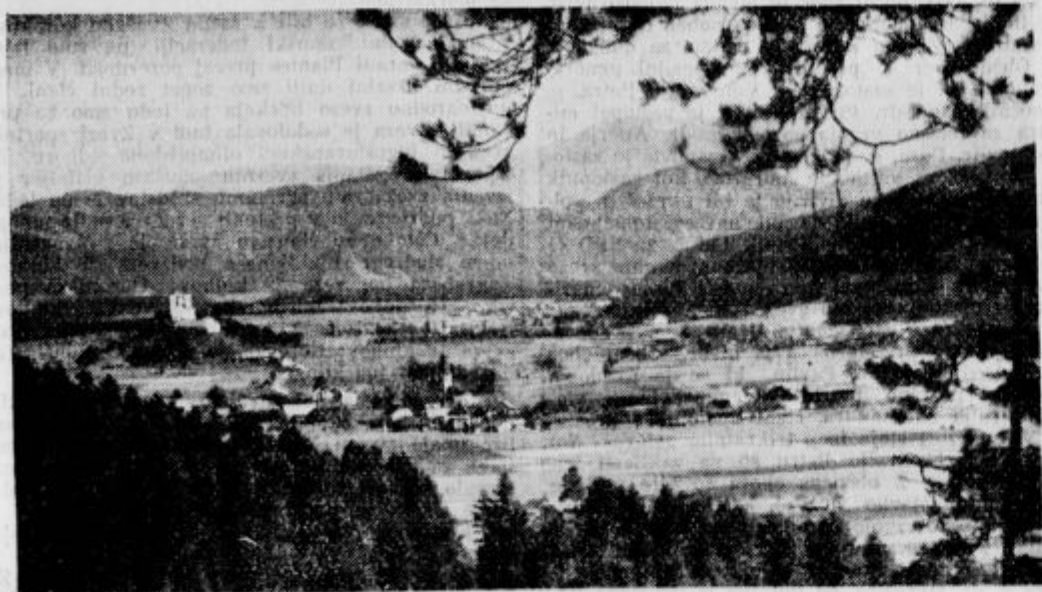
Peking, 26. maja. c. Iz Mandžurije prihajajo vesti, da so japonske čete uničile roparsko armado generala Sunjančina. General sam pa je v boju padel.

Moskva, 26. maja. c. Zaradi nepredvidnosti je v kolhozu Bulnov pri Ivanovu nastal požar. Zgo-relo je 54 poslopij. Dve ženski sta zgoreli.

Atene, 25. maja. c. Grška vlada je razpisala nove volitve za 9. junij t. l. Vlada izjavlja, da bo poskrbela za popolno svobodo gibanja vseh strank.

Od Soče čez Zilo Zračni most med Ameriko in Azijo

Pogled od Pliberke proti Dravi (proti severu). Prva cerkev: Nonča vas (iz: Nunska vas, ker je bil tu nekdanji ženski samostan); druga dvostolpna cerkev: Božji grob ali Na Humcu, Hribovje v ozadju: Gorenjska, meja med nemškim »Lofentolom« in Slovensko Koroško. Cisto v ozadju Gólica (Koralpe)

Koroška in njene kulturne skrbi

Nekaj tajinstvenega leži v tej deželi, ki se danes že po vsem svetu imenuje dežela gor in dolin, jezer in gradov, dežela lepote. Kdor je mogel enkrat občudovati ta lep sestav narave, ne more več pozabiti teh trenutkov uživanja naravne lepote. Pa tudi lega dežele je temu primerna. Skozi Koroško vodijo ceste iz severa na jug, iz vzhoda proti zahodu. Kot prehodna dežela je imela velik interes, da se prej ko slej zidajo ceste čez Pako, po kateri bi se dohod Stajerc in Madjarov znatno zvišal, in mimo Velikega Kleka, ki bi imela sploh internacionalen pomen.

Koroška je postala po svetovni vojni ena izmed redkih dežel v Evropi, ki meji na dve sosednji državi z različnimi narodnostmi in različnimi kulturami. In kdor pozna razmere v deželi, ve, da se poleg nemške kulture goji tudi slovenska kultura, da imamo na Koroškem še tudi slovenska izobraževalna, pevka in godbena društva, ki tvorijo pretežno večino v južnem delu dežele.

Koroška pa bi slovela ne samo radi svoje naravne lepote, temveč tudi radi kulturne lepote, ako bi spoznala velikanski pomen svojega položaja in svoje lege ter svoje razmere uredila v tem smislu. Ideal kulturnih, gospodarskih in socialnih činitelev v deželi bi moral biti, da bi se v medsebojni harmoniji razvijali slovenska in nemška kultura. Ta harmonija bi se bila dala že izvajati, ko so se začeli narodi v okvirju avstro-ogrske monarhije nacionalno probujati, ako bi od tega časa naprej nemški nacionalni šovinizem ne izrabljal svoje kulturne dobrine in svoje vladne moči v germanizacijske in degeneracijske svrhe. In smelo lahko trdimo, da bi na Koroškem ne bilo prišlo do plebiscitnih bojev, ki pomenijo za koroške Nemce, kljub vsemu hvalisanju, še vedno največji čin podivjanosti in sramote, ki jo je dežela sploh kdaj v svoji zgodovini doživela, ako bi se bila navedena harmonija pravočasno ustvarila. In Koroška bi tudi ne bila doživela plebiscita. Pripadnost dežele k eni ali drugi državi bi v tem slučaju ne bili določevali različni tuji in temni elementi pod zaščito interelirane komisije, temveč enakopravni in enakovaljni zastopniki kulturnih, gospodarskih in socialnih interesov koroških Slovencev in Nemcev.

Nemški nacionalni šovinizem pa velikanskega pomena Koroške se do danes ni spoznal, kajti drugače ne moremo razumeti, da koroški Slovenci še do danes nimajo ljudskih šol, kakršne odgovarjajo njihovim razmeram in zahtevam in še danes na svojem ozemlju niso enakopravni z nemškim sosedom.

Kdor pozna nemški nacionalizem na Koroškem, ve, zakaj imajo celovške in beljaške kavarne narečene liste in časopise iz vseh mogočih evropskih držav, nikjer pa ne najdeš niti enega jugoslovanskega; zakaj knjigarne prodajajo nemške, angleške, francoske, italijanske in madjarske knjige, slovenskih ali hrvaških pa niti verskih ne; zakaj morejo v Celovcu in v Beljaku nastopati različni mednarodni umetniki glasbe in peja, nikdar pa kak Slovenec ali Hrvat; zakaj se smejo prepevati na Koroškem narodne pesmi iz Nemčije, Ogrske in Rusije, za slovenske koroške narodne pesmi pa v Celovcu ni razumevanja, temveč jih sovražijo kot — importirano blago.

Ze sama želja po radikalni izpremembi teh razmer bi se imenovala godba bodočnosti (Zukunftsmusik), ko bi koroški Slovenci in z njimi vred

ves slovenski narod ne smel imeti upravičenega upanja na izboljšanje svojega položaja. Energična beseda avstrijskega kanclerja Sušnika, ki jo je povedal zastopnikom gospodarskih in kulturnih organizacij koroških Slovencev dne 3. februarja t. l. v Celovcu, prča, da je vzel usodo koroških Slovencev v lastne roke in jih tako iztrgal iz rok koroških nemških šovinistov. Naj ti po svojem organu, celovski »Freie Stimmen« še tako negirajo existenco slovenske narodne manjšine na Koroškem, in naj prebivalstvo v južnem delu dežele imenujejo »Zwischenvolk« ali »Zwischenschicht«, smemo vendar zaupati iskrenim besedam, da bo obljuba, če že ne iz notranje, ali zunanje političnih razlogov, gotovo radi svojega prestiža izpolnil.

Odsev lepote Koroške bo po reformi kulturnega razvoja na Koroškem, ki bo trajala mogoče prav tako dolgo, kakor je trajala deformacija, mnogo večji in veličastnejši, ako ne pride vmes trefja sila, ki bo vse dosedanje načrte prekrizala. —iks.

Novice s Primorskega

Msgr. Ignacij Valentinčič, stolni župnik v Gorici je bil, kot svoječasno že objavljeno, obtožen, da je starinarju Zenniju iz Benetk prodal starinski srebrni kipec Matere božje, ki je spadal k zakladu stolne cerkve. Prodajal je prav tako neke stare nerabljene paramente, izkupiček pa porabil za novo opremo, po vojni restrvirane stolnice. Ker so prodaje starin po laškem zakonu prepovedane brez dovoljenja urada za lepe umetnosti (konservatorja), se je kupčija prikrivala. Goriška kvestura je obtožbo raztegnila na krivdo »nedovoljene prilastitve«. Sodišče je ugodilo kvesturi in obsodilo msgr. Valentinčiča na 10 mesecev in 6 dni zapora. Dne 15. maja je tudi kasasijsko sodišče zavrnilo rekurz.

Pred posebnim sodiščem v Rimu so bili 10. maja obsojeni: Rihard Bavdež 4 leta, Josip Pelic 3 leta, Albert Pahor 5 let. Vsi s pogojno amnestijo dveh let.

Tudi imena Tržčanov so močno podučna. — Dne 22. maja je bilo v Trstu 7 rojstev in 7 smrti. Med umrlimi so ta-le imena: Legiša Matilda 21 let; Ana Pavlovič vd. Cekelin, 78 let; Marjana Košuta roj. Tence; Hanžlić Viktor, 76 let.

105 goriških fašistov v Abesinijo. Dne 22. maja se je ob 10 dopoldne odpeljal iz Gorice v vzhodno Afriko 105 vojakov legije »Isanzo«. Na postajo so jih spremlili tovariši z godbo na čelu. — Ta vest, da bodo goriški legionarji tudi morali v Afriko, je bila v tržaških listih objavljena šele 22. maja. V poročilu iz Gorice od 21. maja je bilo rečeno, da je prebivalstvo ta ukrep z zadovoljstvom vzelo na znanje.

Tudi istrski fašisti so istega dne zvečer morali kot prostovoljski legionarji oditi proti Abesiniji. Istrski legionarji pripadajo 60. legiji. Na postajo jih je spremlila vsa Pola, kakor poročajo listi. Dajali so jim cigarete, živila in cvetlice. Zraven pa je igrala godba. Listi poročajo, da je prostovoljce tak sprejem močno ganil.

V Gorici rojenih je bilo od 13. do 19. maja 8 dečkov in 11 deklic, skupaj 19. — V tem razdobju je umrlo 18 ljudi.

Imena umrlih Goričanov. Med umrlimi Goričani so ta-le imena: Božič Andrej, 38 let; Merljak Marija, 40 let; Brežan roj. Jančič Marija, 58 let;

žene Ojstrice, preko njenih nevarnih grebenov, prepadov in strmin, preko Velikega vrha in Poljskih Devic na Zamelske vrhe, na Kogljšček, na Planico in Gutenbergovo kočjo. Po Podvolovleku je zvonček Sv. Antona Puščavnika mlo in ološno, zapuščeno in proseče naznanjal beli dan, ko je kapelica sv. Cirila in Metoda na Moliški planini (1780 m), vsa pokrita in obdana s snegom in ledom, že žarela v jutranjih pramenih vzhajajočega sonca.

Tedaj je na Kogljščku, v smrekovju in mecesmju lovskega revirja nad Planinskom in njegovo Planico, strašno in volto zagrnelo v molk in tišino majniškega zgodnjega jutra; tako strašno se je razlegalo, da se je čulo na Rogatec, na Kašnem vrhu, tako grozeče, da je utihnil zvonček Sv. Antona v Podvolovleku. Ni se utrgala skala, ni se utrgal plaz, da bi pod sabo pokopal planinsko hišico, gostoljubni strop in varno gnezdo z lastavičjim zarodom. Ostri strel iz risanice so odjeknili; z veje visokega baš zelenčnega mecesna je padel na mahovita tla Kogljška divji petelin, še preden je odpel svoj jutranji spev; tik zraven njega pa se je mrtev zgrudil lep, plemenit mlad lovec, mlad oče in mož, žrtev svojega poklica, revirni gozdar škofjških posestev v Lučah, koroški rojak Emil Kristof. Ob jutranji zarji majniškega dne se je skupno s pesmijo in smrtjo divjega petelina poslovila od planinskega raja Gornje Savinjske doline plemenita, čuteča duša.

Tretji dan na to se je od Luč in od Savinje, od sorodnih duš, prijateljev in znancev poslovilo, kar je na Kristofu Emilu bilo zemskega, da se vrne v zemljo koroško pod Plešivcem in Peco na pokopališče pri cerkvi sv. Fortunata in Felicijana v Kotljah, onih dveh svetnikov, ki jima je prvotno bila posvečena tudi škofjška v Gornjem gradu, središču vse Gornje Savinjske doline, Temnosivo, rjavo in skoro črno skalovje in pečovje grozeče Radake, le v višinah s snegom pokrite, se mrko ozira na

Trije majhni otoki Tihega oceana, ki so prej imeli pomen kvečjemu le za brodolonce, so naenkrat dobili silno važno vlogo: postali bodo opiralnica zračne zveze. V kratkem času bodo na njih uredili pristajališča in letališča za redni zračni promet med Ameriko in Kitajsko. Letalska družba Pan American Airways namerava uresničiti svoj stari načrt, namreč zračno zvezo med Kalifornijo in Kitajsko.

Družba je pričela graditi ogromna vodna letala (hidroplane), ki morejo leteti neprekinjeno 4800 kilometrov in ki lahko sprejmejo v svoje okrilje 12 do 20 potnikov. Posebna skupina letalcev, mehanikov in telegrafistov se z največjo skrbnostjo pripravlja in vežba, da bodo mogli premagati to dolgo zračno progo. Po vsej verjetnosti bo polkovnik Lindbergh že letošnje poletje vodil prvo letalo pri poskusnem letu na tej novi liniji. In potem je odvisno samo od uspeha tega prvega poleta, če se bo takoj pričelo z rednim zračnim prometom.

Japonska seveda ni bogve kako navdušena za to novotarijo. Prva postaja na tej dolgi poti je otok Honolulu, ki je že kolikor toliko znan v svetu, toda naslednji dve postajališči, Midway in Wake, spadata med najbolj zapuščene otoke na svetu. Četrto postajališče bo na otoku Goema, nato na Manili in slednjič končna postaja v Kantonu. Otok Wake ima zaliv v obliki črke U, ki je zelo pripravno pristajališče za vodna letala in je poleg tega še zaščiten pred viharji s koralnimi skalami. Japonski zbiralci tičev so se svoječasno poskušali naseliti na tem zapuščenem otoku, toda celo ta narod, ki je navajen na pomanjkanje, ni mogel tu strpeti. Zdaj bo

pa Amerika dala temu otoku vse, kar je potrebno, da se na njem razvije človeka dostojno življenje. 15.000 tonsko ladjo so poslali na otok, natoवरjeno od vrha do tal. Prav vse so vzeli s seboj, od najrazličnejših rastlinskih semen pa do najmodernejših dinamostrojov. Na tem zapuščenem kosku sveta, ki v večini letnega časa ne doživlja drugega kakor viharjev in nalive, bodo zgradili hiše, hotele, ki bodo najmoderneje opremljeni, podzemske benecinske tanke in seveda tudi — radiopostajo. Majhen primer, kako bo preskrbljeno za udobnost potnikov, nam nudí seznam nekaterih predmetov, s katerimi je bila napolnjena ladja: 110.000 cigaret, 576 velikih zavitekov tobaka, 50 velikih zavitekov žvečilnega gumija, brez katerega pravi Amerikane ne more izhajati, 60 paketov žiletov za britje, 60 zavitekov zobne paste, ravno toliko zavitekov maže »Goldcream« za dame, na tisoče kilogramov zmruženega mesa, perutnine, masla, jaje, skratka vsega, kar je potrebno na kraju, kjer je treba iz nič ustvariti nekaj. Ne manjka seveda tudi knjižnice s sv. pismom. Tudi na vsakovrsten sport so mislili. Kapitan Byrd ni bil bolj opremljen za svojo ekspedicijo na severni tečaj kakor ti delavci, ki hočejo osvojiti civilizaciji ta zapuščen otok Tihega oceana.

Tako se bo uresničila zračna zveza med Ameriko in Azijo čez Tihí ocean.

In ko nismo že vedeli tudi od rednega zračnega prometa med Evropo in Ameriko, se blizu časa, ko ne bomo več doživljali srekdornih poletov okrog zemlje, ker bomo imeli že redno zračno cesto okrog naše zemeljske oble.

Anekdote

GROCK IN NJEGOV SLUGA

Sloviti klovn Grock, ki je poleg svojega velikega igralskega talenta znan tudi po svoji varčnosti, je nekoč odšel s slugo na lov v svoj lovski gradič. Zgodaj zjutraj je hotel obuti čevlje. Čevlji pa so bili še umazani in blatni. Grock je takoj poklical slugo in ga dobrohotno pokaral:

»Povejte, prijatelji, zakaj niste osnažili čevljev?«

»Ker se bodo itak na lovu takoj spet zamazali,« se je glasil odgovor.

Grock se je nejevoljen obul in nato opazil, da sluga s ključem odpira jedilno shrambo.

»Kaj pa nameravate?« ga je pobaral.

Sluga se je začudil, ker ga gospodar še nikdar ni vprašal za vzrok tega početja:

»Im, zajtrkovati vendar moram.«

»Kako?« je odvrnil Grock. »Zajtrkovati hočete? Ni mogoče! Čemu bi zajtrkovali, ko boste pa čez dve uri itak zopet lačni.«

KAVALIRJI NA BOJNIH POLJANAH

V bitki pri Mindenu leta 1759 se je neki francoski grenadirski bataljon pričel umikati pred ognjem sovražnikove baterije. Tedaj je polkovnik de Louvois zdirjal na konju proti sovražnikovi bateriji in zaklical: »Za memoj, otroci! Ne pustite svojega polkovnika na cedilu! Tole topovsko streljanje res samo ubija, drugega pa vam ne naredi ničesar!«

Ko je Ludovik XIV. leta 1668 oblegal Lille, je spanjolski poveljnik trdnjave, ko je zvedel, da v kraljevi kuhinji ni ledu, vsako jutro pošiljal nasprotniku porcijo ledu. Ko je Ludovik XIV. nekega dne priredil banket, je zaprosil poveljnika oblegane trdnjave za večjo količino ledu. Toda njegova prošnja je bila odbita z naslednjim pojasnilom: Guver-

Stanič Miha, 66 let; Margetič Hermengilda roj. Kabas, 61 let; Pelicon Rudolf, 72 let; Kulot Ivana roj. Madrič, 74 let; Batistuda Anton, 3 leta; Ivančič Alojzij, 27 let; Paravan Ivan, 36 let; Doljak Rozalija roj. Smet, 75 let; Batistič Ljudmila, 26 let; Bregant Jernej, 79 let; Nanut Rok, 15 let.

Ker je odšel v Ljubljano dela iskat, in sicer brez potnega lista, je bil pred goriškim sodiščem 23. maja obsojen na 3000 lrd globe 26letni Jože Winkler iz Cepovana.

ner predvideva daljše obleganje, pa mora zaradi tega varčevati z zalogami, da bo mogel še nadalje kralju pošiljati vsako jutro običajno količino ledu.

Ko je divjala francosko-angleška kolonialna vojna, je bila vojna taktika ta, da je bilo treba čim hitreje priti v bližino sovražnika in oddati prvo salvo. Navadno je že prva salva odločila izid bitke. Ob neki priliki so si angleške in francoske čete že korakale nasproti. Obojni vojaki so imeli dvignjene puške in so samo čakali poveljnikovega glasu, da ustrele salvo. Naenkrat pa se je pred fronto prikazal francoski častnik in izjavil, da si Francozi štejejo v čast, da Angležem prepuste prvo salvo. Toda angleški častniki so to ogorčeno odklonili. Obojni so se začeli vljudno pripraviti, kdo bo oddal prvo salvo. Naposled so se Francozi spomnili, da se obojne čete nahajajo na francoskem ozemlju in gre na ta način Angležem kot gostom prednost. Ta argument so pripoznali tudi Angleži in bitka se je lahko mirno začela...

PARISKI MODELI KLOBUKOV IN NJIHOV GLOBLJI SMISEL

Ruska kneginja D. je zvečine živela v Parizu, za časa krimske vojne pa je vendarle morala zapustiti Pariz in se vrniti v Rusijo. Kljub temu pa je ostala v trajni zvezi z mestom mode in je vsak mesec med 20. in 25. naročila v svoji modni trgovini nov klobuk. Čudno je bilo samo to, da je smela biti barva klobuka le modra ali siva.

Njen pariski zastopnik je zmerom ob koncu meseca prišel v trgovino, da pogleda, ali so izvršili naročilo po volji kneginje, posebno pa ga je zanimala barva klobuka. Naslednji dan so klobuk odposlali v Rusijo, poprej pa je kneginjin zastopnik še zapisal v notranjost klobuka neko število. Tako se je godilo vsak mesec do sklenitve pariškega miru.

Naenkrat pa so naročila izostala. Zastopnik je ves razburjen hodil vsak dan desetkrat v trgovino spraševati. Čez nekaj dni pa je vendarle prišlo pismo kneginje. Odprli so ga: kneginja je zahtevala to pot klobuk rdečkaste barve. Rdečkaste? Zastopnik se ni mogel znanji. Desetkrat je prebral pismo in še ni mogel verjeti. Čez nekaj dni je prišlo novo naročilo, v katerem je kneginja zahtevala klobuk zelene barve. To pot je bila kneginja že sama v Parizu.

Skrivnost modre in sive barve pa je bila v naslednjem: siva barva je pomenila, da so avstrijski državni papirji koncem meseca narasli, modra pa, da so padli. Zastopnik kneginje je bil bankir, ki je delal za račun podjetne kneginje. Barva klobuka je pomenila, ali naj kupuje papirje, ali pa naj jih prodaja. Podjetna kneginja je na ta način zaslužila več kakor milijon frankov. Ko pa je bila spet v Parizu, je nosila spet klobuke vseh mogočih barv.

Schubertovi prazni žepi

Veliki skladatelj Franc Schubert je bil reven in je večkrat zašel v velike denarne zadrege. Da bi svojim prijateljem žalostno stanje svoje blagajne že od daleč naznanil, je obesil svoje hlače skozi okno in žep obrnil narobe. To se pravi: Jaz sem čisto »suh« in ne morem z vami v gostilno.

Slovo od Gornje Savinjske doline

Tudi ob gornji Savinji, ob Ljubiji, Dreti, Ljubljani in Luinici je že bil maj; celo do Crne in Jezerce, do Loga in Matkovega in do Bele v Robanovem kotu je segal. Prve lastavice so se oglasile pri Logarju, Matku in Robanu, tudi pri Planinški na Planici in pri Radninku, na Oprestvu pri Opreniku. Pod macesnom pri Macesniku, pri Knezu na Knežem. Po grebenih in strmih pobočjih Savinjskih planin, na Ovsevi, Raduhi, na Velikem vrhu, na Ojstrici, na Devirah, v Gamsovem kotu, v Medvedji drči, na Mrzli gori in v Hudem prasku pa je še bila zima. Pomlad in zima, vstajenje in smrt, sta si gledali iz oči v oči, sta si podajali roke. Nežni venei prvih pomladanskih cvetlic so se leketali v sumnih vodah bistre Savinje v dolini ali pa so obrobjali skalnato vnožje zasneženih gorskih velikanov, planinske vetrnice, ledeniške zlatice, modri večevetni svišč, dišeči rumenosvetli avribul, rožnata prilikava burja in dišeči kozlovec.

Ob poti, ki vodi iz Luč na Ojstrico, preko Planice in Planinska tja do Gutenbergove lovske kočje, do Kogljška in do Poljska se je razlegala prejšnji dan Gregorčičeva:

Lastavice, Bog vas primi, ko po dolgi, ostri zimi priletele ste nazaj v mirni naš planinski raj. Gostoljubljen strop je moj! Gnezda svoja nanj pripnite, tu valite, tu gojite srečnosni zarod svoj!

Drugo jutro je jutranja zarja šele jedva pričela stopati s škrlatno rdečo začerega vrha zasne-

Nedeljski sport

Lahkoatletski dvoboj Belgrad-Ljubljana

Kovačič je postavil nov jugoslovanski rekord na 100 m v času 10.6 — Visoka zmaga Belgrada nad Ljubljano

Ljubljana, 26. maja.

Toliko gledalcev kot jih je privabil današnji dvoboj med belgrajsko in ljubljansko reprezentanco že celo vrsto let nismo videli v Ljubljani pri lahkoatletskih prireditvah. To je najboljši dokaz, da se naše ljudstvo zanima za to panogo sporta samo, če se mu nudi program, ki količkar vleče. In danes so bili prav gotovo vsi zadovoljni: oni, ki ljubijo red in točnost, in oni, ki jim je do rekorda. Vse je bilo zadovoljno pri današnji prireditvi. In če hočemo, da bodo prihodnje lahkoatletске prireditve privabile še večje število gledalcev, je nujno potrebno, da se vsaka lahkoatletska prireditev prične ob določenem času in da se program hitro razvija. Kajti to je najboljša propaganda za lahkoatletski sport. In če pridejo k temu še dobri rezultati, kakršne smo imeli priliko danes videti, potem si boljše agitacije sploh ne moremo misliti.

Če se ozremo na rezultate kot take, je treba priznati, da so bili taki, da moramo biti z njimi prav zadovoljni. Na 100 m je postavil naš Kovačič nov državni rekord in premagal sedanega drž. rekorderja Bauerja. Za to progo je rabil Kovačič 10.6 sek. Vse je sicer pihal posevno v hrbet od nosno v bok, vendar je to znamka, s katero se lahko nastopimo v Srednji Evropi. Tudi ostali so dosegli prav lepe rezultate. Tudi rekordu v skoku v daljavo so se resno majala tla. Prav z neznanim prestopom sta prekorčila Stepišnik in Mioković drž. rekord. Mioković je skočil celo 7.02 m s prestopom 1 cm!

Razveseljava je zmaga Belgrajčanov, ki so danes najboljši lahkoatletci v državi. Oni točjejo vsako drugo mestno reprezentanco v državi in zmaga v Zagrebu, proti kateremu nastopijo v četrtek, jim je že vnaprej zagotovljena. Sedaj pa si poglejmo še rezultate.

100 m: 1. Kovačič (L.) 10.6 sek. (nov. jugosl. rekord); 2. Bauer (B.) 10.8 sek.; 3. Stevanović

(B.) 10.9 sek.; 4. Cerar (L.) 11 sek. Stanje točk: Ljubljana 5, Belgrad 4.

Krogla: 1. Kleut (B.) 13.80 m; 2. Bojović (B.) 13.11 m; 3. Stepišnik (L.) 12.98 m; 4. Jeglič (L.) 12.58 m. Stanje točk: Belgrad 12, Ljubljana 6.

400 m: 1. Banšček (B.) 53.7 sek.; 2. Stevanović (B.) 54.3 sek.; 3. Czurda (L.) 55.3 sek.; 4. Skušek (L.) 56.4 sek. Stanje točk Belgrad 20, Ljubljana 7.

Skok v daljavo: 1. Stepišnik (L.) 6.65 m; 2. Mioković (B.) 6.39 m; 3. Putinja (L.) 6.31 m; 4. Novaković (B.) 6.45 m (po tretjem skoku odstoj). Stanje točk Belgrad 23, Ljubljana 15.

5000 m: 1. Bručan (L.) 16.25; 2. Srakar (L.) 17.01; 3. Čeke (B.) 18.31. Stanj etočk: Belgrad 24, Ljubljana 21.

Met diska: 1. Kleut (B.) 41.24 m; 2. Bojović (B.) 38.33 m; 3. Serše (L.) 37.68 m; 4. Stepišnik (L.) 36.43. Stanje točk Belgrad 32, Ljubljana 22.

800 m: 1. Nikhazi (B.) 2:05.2; 2. Gabršek (L.) 2:05.6; 3. Czurda (L.) 2:07.5; 4. Butea (B.) 2:15.8. Stanje točk Belgrad 37, Ljubljana 26.

Skok v višino: 1. Telesko (B.) 1.75 m; 2. Slanina (L.) 1.70 m; 3. Mor (B.) 1.70m; 4. Svetek (L.) 1.65 m. Stanje točk Belgrad 44, Ljubljana 28.

Met kopja: 1. Kleut (B.) 56.95 m; 2. Nikolić (B.) 55.50 m; 3. Dečman (L.) 52.16 m; 4. Brinet (L.) 46.24 m. Stanje točk Belgrad 52, Ljubljana 29.

Triskok: 1. Banković (B.) 13.63 m; 2. Perpar (L.) 12.91 m; 3. Telesko (B.) 12.52 m; 4. Slapar (L.) 12.40 m. Stanje točk Belgrad 58, Ljubljana 32.

1500 m: 1. Goršek (L.) 4:18 $\frac{1}{2}$ sek.; 2. Krevs (L.) 4:19 $\frac{1}{2}$ sek.; 3. Deči (B.) 4:26 sek. Stanje točk Belgrad 59, Ljubljana 40.

Štafari 4x100 m sta bili obe diskvalificirani, ker se je pri obeh ugotovil prestop.

ŽSK (Hermes):SK Celje 1:1 (1:1)

Na igrišču ŽSK (Hermesa) se je danes vršila prvenstvena nogometna tekma med ljubljanskimi železničarji in agilnim celjskim klubom. Dočim so domači razočarali, so simpatični gostje pokazali več kakor smo pričakovali. To pove tudi rezultat, kajti nihče si ni mislil, da bodo odnesli gostje tako iz Ljubljane.

Moštvu sta nastopili v naslednjih postavah:

SK Celje: Pressinger I.; Koprivnik, Mikuš; Škerlj, Pressinger III. Volkar; Zupanc, Radivojevič, Pressinger II., Hadži, Gobec I.

ŽSK: Oblak; Klančnik, Košmerlj; Močan, Košenina, Kretič; Deranda, Brodnik, Primar, Mokorel, Karž.

V prvem polčasu so prevladovali Hermežani, ki so večino svojih napadov izvedli po desnem krilu. Celjani so se kmalu znašli in eno njihovih napadalnih akcij je zaključil Hadži s krasnim strelom iz 25 metrov, ki je obsedel Hermežani izpuste po Derandi in Brodniku dve sigurni priliki, končno pa Mokorel iz obrata doseže izenačenje.

Celjski sport

Celje, 26. maja.

SK Atletik:SK Dobrna (Trbovlje) 7:0 (4:0).

Naigrišču pri Skalni kleti je bila popoldne prijateljska tekma med prvakoma celjskega in trbovelskega okrožja SK Atletikom in SK Dobrno. Tekma je bila zelo primitivna, po večini odprta in ni nudila nobenih posebnosti. SK Atletik je večkrat prevladoval, medtem ko se gosti niso mogli znajti v igri. Njihov napad je bil pred golom neodločen. Moštvo je igralo brez pravega starta in je nastopilo s tremi rezervami. Domačini so imeli lahko delo. Malo se je za goste položaj še poslabšal, ko je sodnik proti koncu drugega polčasa izključil enega igralca. Sodil je g. Urh slab. Občinstva okrog 200.

Poprejšnja tekma med rezervno Atletikov in mladino SK Celja je končala 4:4 (0:1).

Mariborski sport

Maribor, 26. maja.

NOVA ZMAGA RAPIDA.

V podzveznem prvenstvu je imel Rapid danes v gostih renomirano moštvo Čakovčanov, ki jih je po ostri in napeti borbi sigurno odpravil z visokim rezultatom 5:0 (3:0). Rapid je zmagal predvsem radi boljše igre svojega napada. Čakovčani so se z vsemi močmi potrudili, toda njihovi napadi so se razbili deloma na odlični obrambi, deloma na izvrstnem vratarju Rapida Velku. Sodil je g. Jordan iz Ljubljane.

V poprejšnji tekmi je rezerva Rapida porazila rezervo Svobode z 9:1 (5:0).

Dopoldne so gostovali na Svobodnem igrišču v Magdalen, parku Celjani — SK Olimp, ki je odigral s Svobodo prijateljsko tekmo. Pri domačinih je tokrat napad popolnoma odpovedal, dočim so gostje ugodno presenetili z energično in dobro igro in zasluženo zmagali 5:1 (3:1). Sodnik je bil g. Nemeč.

V poprejšnji tekmi sta odigrali mladini Železničarji in Svobode 4:3 (3:0).

TENIS

Na igrišču Rapida se je vršilo danes II. kolo državnega prvenstva damskih ekip med zastopniki Maribora in Rapida. Zaradi nenadnega naliva ni bilo mogoče igrati končati. Odigrala se je igra med Babičev (M) in Lirerjevo (R) 6:3, 2:6, 3:6. Izvrstna igra gospe Babičeve! Voglarjeva (M): Čutičeva (R) 6:3, 0:6, 6:8. Ogromno presenečenje. Čutičeva je z izredno energično in obrambno gro izločila drugačo odlično Voglarjevo, ki pa danes ni imela dobrega dne. Srečanje med Lirerjevo in Voglarjevo je bilo prekinjeno pri stanju 4:2 za Rapid. Enako match med Čutičev in Babičev pri stanju 6:5 za Čutičev. Izgleda, da bo zmagal Rapid tudi v damskih konkurencah. Tekmovanje se bo končalo v teku tega tedna.

KOLESARSKÉ DIRKE.

Danes dopoldne so se vršile na dirkališču ob Težaki cesti tekme kolesarjev in prireditvi SK Železničarja. Izid dirk je sledeč:

V drugem polčasu Hermežani občutno popustili. Njihova neprecizna in raztrgana igra se ustavlja ob solidni obrambi Celjanov, ki postajajo vedno nevarnejši. Vendar ostane zbog neodločnosti njihovih napadalcev rezultat do konca neizpremenjen.

Od gostov bi bilo omeniti solidno obrambo. Vratar nosi delno krivdo za prejeti gol. Krilska vrsta je svojo nalogo opravila dokaj dobro, zlasti popularni Volkar (Pike), ki se ga spominjamo še, ko je nosil zeleni dres. Napad ni pokazal nič posebnega.

ŽSK (prejšnji Hermes) je s svojo igro razočaral. Golman Oblak je branil mnogo sreče, prejetega gola ni mogel držati. Branilca sta edina bila na mestu. V krilski vrsti se je Košenina zaman trudil, da bi uvedel v igro nekoliko smisla. V napadu se je odlikoval Derenda. Brodnik je igralce odličnih kvalitet, vendar naj opusti nepotrebne skrite surovosti.

Sodil je z večjimi in manjšimi pogreškami g. Maceratti.

Juniorji 10 krogov (4500 m): Sunko Joža (SKZ) 7.59; Ajd (SKZ) 8.01.

Glavn adirka 25 krogov (11.500 m): Rozman Štefan (SKZ) 21.58; Sunko Joža 22; Ajd Joža 22.01.

Vožnja parov 10 krogov: Rozman-Smeh (SKZ) 8.4; Sunko-Ajd (SKZ) 8.4. Po nepredvidnosti dirkačev se je zgodila nesreča ter se je strlo enemu tekmovalcu kolo.

Dirka ciljev 15 krogov: Zadravec Ludvik (Edelweis) 10 točk; Sunko Joža (SKZ) 9 točk; Ajd (SKZ) 4 točke.

Ostale panoge tekmovalci so zaradi dežja odpadle.

Tekme je vodila žirija: načelnik sekcije Glavič, Lorgar, Fišer, Lešnik in zvezni sodnik Kebrič.

Nekateri vozači so pokazali pri tekmah prav malo discipline, kar je nekajkrat kar mučno vplivalo.

Deseterboj v Atenah

Atene, 26. maja. b. Rezultati deseterboja prvega dne: Dojčev (Bolg.) 3,508, Mikič 3352, Paterakis 3307, Belov, Travlos, Herald so zasedli 4., 5. in 6. mesto.

Tek na 100 m: Dojčev 11.1, Mikič in Belov 11.7. **Skok v daljavo:** Dojčev 6.75 (nov bolgarski rekord), Paterakis 6.72, Mikič 6.57.

Metanje krogel: Dojčev 12.73 m, Mikič 11.93 m, Herold 11.81.

Skok v višino: Mikič 1.80 m, Paterakis, Travlos in Herold vsi 1.70 m.

Tek na 400 m: Dojčev 54.4, Mikič in Belov vsak po 55.7 sek.

Radi nastopa Kirikiadesa v Maratonu je nastal spor z našo reprezentanco. Grki zahtevajo, da Kirikiades nastopi, čeprav izven konkurence. Naši so temu nasprotni, ker ni grški državljan. Radi tega je grška zveza napravila našo delegacijo odgovorno, če bi publika proti temu protestirala.

★

Belgrad, 26. maja. b. BSK : Primorje 4:0 (3:0). V drugem polčasu je BSK popustil.

Zagreb, 26. maja. b. Gradjanski : Hajduk 5:1 (3:1). Gradjanski je odnesel lepo zmago.

Split, 26. maja. b. Včera popoldne je bila tekma med Hajdukom in francoskim teom nogometa, v kateri so juniorji premagali goste 3:1 (1:1).

Newyork, 26. maja. AA. Iz Anna Harboursa (Michigan) poročajo, da je znani sportnik črnc Jessy Owen postavil nov svetovni rekord za skok v dolžino. Dosegel je 26 čevljev in 8 in četrta palca. Dosedanji svetovni rekord je imel Japonec Nambu s 26 čevlji in 2 in eno osminko palca.

Dresden, 26. maja. c. Današnja nogometna tekma med Nemčijo in Češkoslovaško je končala s pičlo zmago Nemčije 2:1 (1:0).

Pariz, 25. maja. AA. Na mednarodnem teniškem turnirju v Parizu je Jugoslovian Palada premagal francoskega igrača Journuja 6:2, 6:1, 5:7, 7:5.

Občni zbor Jugosl. zimskosportne zveze

Ljubljana, 26. maja.

Danes se je vršil v »Unionu« dobro obiskan in živahen občni zbor naše največje zimске sportne instance Jugoslovanske zimskosportne zveze. Je bil to XIII. občni zbor in menda najboljše, kar jih je doslej bilo; in tudi za noben občni zbor ni vladalo tolikšno zanimanje kakor za današnji.

Občni zbor so posetili: g. brigadni general Jovanović, ki je zastopal Nj. Vel. kralja Petra, g. pomočnik bana dr. Pirkmajer, ki je zastopal ministra za telesno vzgojo naroda g. dr. Auerja in bana g. dr. Puca, g. polkovnik Živanović je zastopal ministra za vojsko in morarico, kot zastopnik komandanta dravske divizije je bil navzoč g. polkovnik Popović, dalje je bil navzoč komandant planinskega polka g. polkovnik Lukič, za SPD je bil navzoč g. dr. Pretnar, Tujsko prometno zvezo v Ljubljani je zastopal g. ravnatelj Pintar, mariborsko Tujsko prometno zvezo pa g. Parma.

V odsotnosti službeno zadržanega g. predsednika, ministra dr. Marušića je otvoril občni zbor podpredsednik g. dr. Pavlin, ki se je uvodoma spominjal prerano umrlega blagopokojnega vladarja kralja Aleksandra, čigar spomin »slava«. Novemu vladarju kralju Petru so pa zakleali trikratno »živijo«. Z obnega zbora so bile poslone pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru, ministru za telesno vzgojo naroda g. dr. Auerju, predsedniku zveze, g. ministru dr. Marušiću, na občni zbor so pa došle številne brzojavke tako od ministra g. dr. Marušića, od Putnika iz Belgrada itd. V svojem nadaljnjem govoru je g. podpredsednik omenjal delo, ki ga je izvedla zveza in težkoče, s katerimi se je morala boriti v pretekli sezoni. Po njegovem govoru je povzel besedo pomočnik bana g. dr. Pirkmajer, ki je pozdravil delegate v imenu ministra za telesno vzgojo naroda, v imenu bana in končno v svojem imenu. V svojem govoru omenja velik pomen zimskega sporta za državo, narod in zdravje vseh ljudskih plasti. G. dr. Pretnar omenja sodelovanje smučarjev in planincev in zaključil svoj pozdravni govor z željo, naj bo vsak planinec tudi smučar.

V naslednjem podajamo poročila (v izveščku) g. generalnega tajnika Goreca in ostalih funkcionarjev zvezne uprave. Vsa poročila so zelo skrbno sestavljena in se iz njihove obširnosti zrcali ogromno delo, ki ga je izvrševala sedanja uprava z velikim idealizmom in požrtvovalnostjo.

Trinajsta sezona naše zveze bi se dala karakterizirati v kratkem: sezona širokega razmaha smučarstva, sezona največjih dosedanjih uspehov, in sezona — protestov! Kakor se čudno zlagajo te karakterizacije te sezone, vendar jo dobro označujejo. Vse naše delo se je razvijalo v teh znakih, stalno smo kotalili med uspehi in protesti. Vremensko je dobila sezona lepo zimo v vseh vzhodnih in centralnih pokrajinah naše države, na zapadu, v alpskem predelu pa je zima letos odpovedala. To je dalo povzročilo ogromnemu, doslej skoraj neverjetnemu razmahu smučarstva v vseh vzhodnih pokrajinah. Dosedanje delo za razvoj smučarstva je pokazalo, da moramo računati s tem sportom kot z našim narodnim sportom, ki ga ne moremo vsega obdržati v naši organizaciji. Organizacija naše zveze se je letos izpolnila za novo podzvezo Koroško, ki se je razvila na delu mariborskega teritorija. — V naših klubih se je tudi letos opravilo mnogo dela, pri vsem tem pa smo imeli vtis, da se večina klubov ne more prav razmahniti.

Smučko-sportni program je obsegal to zimo 109 tekem. Državno prvenstvo si je priboril letos Čehoslovak Vrana Rudolf, dočim je bil Dečman Tone najboljši Jugoslovian. Istočasno z državnim prvenstvom se je izvedlo vseslovansko smučko prvenstvo v II. kolu.

V Planici se je letos na preurejeni skakalnici izvršila II. velika mednarodna skakalna tekma ob udeležbi Avstrije, Švice, Češkoslovaške in Poljske. Vse te države so dosegle na tej skakalnici lastne rekorde; tudi mi smo postavili s Šramlom nov jugoslovanski rekord 72 m. Tudi v drsanju smo izvedli državno prvenstvo, zamiljenega kot mednarodna prireditev, odpadla pa je zaradi juga udeležba iz inozemstva. Hockey na ledu se v naši državi širi vedno bolj in pridobiva vedno nove klube za to panogo.

V inozemstvu smo nastopili letos samo v smučanju. Ako ocenimo stanje našega smučarstva po mednarodnih rezultatih, moremo ugotoviti zadovoljivo sliko letšnjih uspehov naših tekmovalcev.

Poleg domov so važne sportne naprave, v našem primeru skakalnice. Tako je zgradil Smučarski klub Ljubljana skakalnico na Pokljuki. Ilirska skakalnica v Planici se je na novo pregradila. Zagreb je dobil svojo skakalnico na Medvednici itd. Poleg skakalnic so važna za nas tudi umetna dr.

sališča. Vedno bolj pereča pa postaja potreba izgraditve smučskih potoč in markacij. Naši klubi bodo storili svojemu kraju najboljše uslugo, ako v poletju pregledajo terene in napravijo načrte za markacijo.

Naše zveze so bile z vsemi Zvezami korektno, v mednarodni smučki federaciji pa smo letos vzbudili zaradi Planice precej pozornosti. V mednarodni drsalni uniji smo zopet redni člani. V mednarodno zvezo hokeja na ledu smo že pristopili. Zveza je sodelovala tudi v Zvezi sportnih zvez in jugoslovanskem olimpijskem odboru. Za izpolnitev stanja zveznih smučskih učiteljev je izvedla zveza radi skromnih sredstev le en tečaj. Naše podzveze so v pretekli sezoni izvedle mnogo dela. Celokupno članstvo zveze je z današnjim dnevom sledeče: Ljubljanska podzveza 23 klubov; Zagrebska podzveza 22 klubov; Gorenjska podzveza 15 klubov; Mariborska podzveza 14 klubov; Belgrajska podzveza 13 klubov; Sarajevska podzveza 12 klubov; Koroška podzveza 7 klubov. Tečaj skupno 106 klubov.

Zvezna društva izkazujejo skupno 65 smučskih domov in 26 skakalnic. Umetnih škropljenih drsalniš imajo zvezni klubi 14. Znatno podporo smo imeli za naše delo v našem časopisu, ki je razumevalo važnost našega dela ter je letos posvečalo dolge članke propagandni smučarstva.

Končno se je g. Gorec dotaknil še vprašanja »Planice«.

Za smučko-tehnični odbor je poročal g. dr. Z. Svigelj, za drsalni za g. ing. Bloudek. Blagajniško poročilo je podal g. Kunstelj.

Po poročilih se je razvila dolgotrajna in mestoma precej viharina debata od strani opozicije, ki je stvarno, a zelo ostro kritizirala delo sedanje uprave. G. dr. Kuhelj je v svoji obširni in ostri kritiki predložil občenemu zboru pogreške sedanje uprave. V glavnem se je sukala njegova kritika okoli Planice, ki je vzbudila letos toliko prahu. Svoj govor zaključil s predlogom, da se glasuje proti poročilu g. generalnega tajnika. Njemu odgovarjajo odborniki uprave ter dr. Lapajne. Stavbenik Rožman stavi na generalnega tajnika nekatera konkretna vprašanja glede skakalnic in zahteva takojšnjega jasnega odgovora. G. Gnidovec se je omejil v svoji obširni kritiki predvsem na tehnično stran dela zvezne uprave in konstatira veliko nazadovanje na tehničnem polju te sportne panoge. Govorili so še razni govorniki, ki so več ali manj kritizirali delo uprave. V zaključni besedi je g. generalni tajnik Gorec dal nekaj pojasnil, glede kritike se pa ni spuščal v podrobnosti. Vso odgovornost, kar se tiče nepravilnosti in pogrešk v pretekli poslovni leti, prevzame nase, četudi je že uvodoma in potem še enkrat poudaril posledevaleč podpredsednik, da je delo v pretekli poslovni dobi delo celokupne zvezne uprave, za katero je vedela vsa uprava, ki je tudi zanj odgovorna.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. Kunstelj, je razvidno, da se je finančno stanje zboljšalo od zadnjega obnega zbora in bilanca izkazuje ca. 30.000 Din prebitka. In tudi pri tem poročilu se je sukala vsa debata okrog planiške skakalnice. Delegatje so hoteli imeti pojasnil, zakaj in koliko je založila zveza v skakalnico, ki je last Ilirije. Tozadevna pogodba, ki jo je prečital g. Kunstelj in ki je bila sklenjena med zvezo in Ilirijo, je šele pojasnila položaj.

G. Iskra je podal dolgo in zelo izčrpno ter stvarno revizijsko poročilo in prebere nato poročilo nadzornega odbora, ki predlaga odstopajočemu odboru absolutorij.

Poročila se niso vzela na znanje s 35 proti 25 glasovom, ostali so se vzdržali. Absolutorij je bil soglasno sprejet. S 47 proti 20 glasovom je bil sprejet predlog Zagrebske podzveze, da se ustanovi samostojna drsalna zveza. Sprejet je bil dalje predlog iste podzveze, da se vrši v teku 5 mesecev nov občni zbor radi spremembe pravil in pravilnika. — Pri volitvah novega odbora je prišlo do silno mučnega razpoloženja in mariborčani so zapustili skupščino, ki je potem izvolila naslednji odbor:

Predsednik: Dr. Drago Marušić, minister za soc. politiko. — **Podpredsedniki:** Dr. Ciril Pavlin, Ljubljana; dr. Stevo Hadži, Zagreb; dr. Stevo Janjotek, Belgrad. — **Gen. tajnik:** Joso Gorec. — **II. tajnik:** Tone Kunstelj. — **Blagajnik:** Ivo Komar. — **Odborniki:** Dr. Hubert Souvan, dr. Ivo Pirc, Stane Pelan, St. Kveder, Hinko Sirčelj, Ivan Tavčar. — **Načelnik smučko-tehničnega oddelka:** Gnidovec, namestnik dr. Zdenko Svigelj. — **Načelnik drsalno-tehničnega oddelka:** Inž. Stanko Bloudek, namestnik Evgen Betetlo. — **Načelnik vojaške delegacije:** Podpolkovnik Svetozar Orlovič, namestnik podpolkovnik Popović.

Uradna komisija, v kateri so bili zdravstveni inšpektor dr. Jurečko, vodja kriminalnega oddelka Čajniko in poveljnik policijske straže Finžgar, je prišla na lice mesta ter je zdravnik ugotovil smrt od kapi. Truplo so nato prepegljali na Pobrežje. Pokojnik je bil star 46 let. Pogreb bo v torek ob 4 iz kapele mestnega pokopališča. Naj počiva v miru!

Vlomilec navratl blagajno. Na Tržaski cesti je bil izvršen nočej drzen vlom v pisarno Rosenbergove drevesnice. Vlomilec se je moral že za dneva skriti v klet, odkoder je ponoči vdrl v pisarno ter odprl blagajno. Odnesel je za 1600 Din gotovine. S plenom je vlomilec srečno pobegnil, pustil pa je pri svojem vlomilem poslu nekaj sledov, ki bodo olajšali policiji zasledovanje.

Zapustil nas je za vedno naš dobi in iskreno ljubljani soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

ŠTEFAN BREŽNIK
višji poštni tehnični kontrolor

danes, dne 26. t. m., v 57. letu starosti. Na zadnji poti ga sprejemo v ponedeljek, dne 27. maja 1935 ob pol šestih popoldne iz hiše žalosti Robbova ulica 15 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 26. maja 1935.

Globoko žalujoči: **Valentina roj. Brenčič**, soproga, **Vinko, Vladimir**, sinova — ter ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.